

BISERICA și ȘCOLA.

Foiă bisericească, școlastică, literară și economică.

Iese odată în săptămână: DUMINECA.

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 5 fl.—cr., pe 1/2 an 2 fl. 50 cr.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 14 fr., pe jumătate an 7 franci.

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin
cam 150 cuvinte 3 fl.; până la 200 cuvinte 4 fl.;
și mai sus 5 fl. v. a.

Correspondențele se se adreseze Redacțiunei

„BISERICA și ȘCOLA.“

Er banii de prenumerațiune la
TIPOGRAFIA DIECESANĂ în ARAD

Invitare de prenumerațiune.

Cu prima Ianuarie 1895 „Biserica și Școla“ intră în anul al nouăsprezecelea al existenței sale. Este scurt acest timp în viața unui popor, dar destul de lung pentru generațiunea de oameni, cari în acest timp și-au dedicat viața și activitatea lor bine-lui și înaintării bisericii și poporului.

Privind astăzi preste viața celor 18 ani din urmă trebuie să constatăm, că în biserică și în școală în butul greutății împrejurărilor, în care am trăit, s'au făcut progres, și adecă s'a făcut tot ceea ce s'a putut, ca să putem prentempina greutățile, ce de sigur ni-se vor arăta în viitoriu. Amintind acesta în general, și privind în special la activitatea dezvoltată de această foiă, noi cei dela redacțiune nu putem constata alta, decât că foiă noastră a rămas în toate cestiunile credincioasă programei sale, și în cadrul puterilor, de cari a dispns, a lucrat cu totă conștiințioșitatea spre a-și împlini cât mai bine datorința și angajamentul luat în fața bisericii și a onoratului public.

Ținta și scopul, pentru carele s'a înființat această foiă, a fost, ca să colucre, și să contribuiescă: a se susține cu totă rigorea și a-se activa cu totă sfințenia caracterul pozitiv divin al bisericii noastre în toate cestiunile, cari o privesc; și anume ca în toate cestiunile, ce privesc viața și dezvoltarea poporului nostru, să stăpânescă acest caracter pozitiv divin.

Conform acestei ținte și conform programului am consultat în toate cestiunile de actualitate trecutul și spiritul dominant al bisericii, pentru ca să aflăm ceea ce nimerită, pentru o bună soluțiune. În conștiință deplină cu acest scop am intrat în frumoasă și bogată grădină a scrierilor sfinților părinți, ca să

cunoscem, să dezvoltăm, și să răspândim principiile dumnezeiesci aplicate de dănsii întru conducerea și păstoria bisericii, și în același timp am publicat într'un ciclu de articli o însemnată parte din lupta bisericii din trecut încontra tuturor dușmanilor ei esteri și interni. Și convingere avem, că prin răspândirea vieții din trecutul bisericii, am adaos cu ceea ce am putut la dezvoltarea ulterioară a bisericii noastre naționale.

Anul ce espiră înse, durere, ne lasă multe și mari greutăți chiar pentru viitoriu nostru cel mai apropiat; și deci natural este, că și în situațiunea, în carea ne vom găsi în anii ce urmază, faclia, carea ne va lumina și ne va conduce viața noastră viitoare, va fi de sigur numai ideile dumnezeiesci spiritul dominant al bisericii Domnului. Această făclie ni-o arată, și îndigiteză Mântuitorul Christos în memorabilele cuvinte: „Eu sîm cu voi, și nimenea împotriva voastră,“ și convingere avem, că trăind și lucrând în toate afacerile vieții noastre sub conducerea acestei lumini vieți și dezvoltarea noastră va reprezenta din ă în ă tot mai multă trăinicie.

În conștiința divinității bisericii, în conștiința divinității puterii conducătoare a acestei dumnezeiesci instituțiuni și a ajutorului lui Dumnezeu intrăm în anul 1895, și deschidem abonament nou la „Biserica și Școla“ pentru anul 1895 pre lângă condițiunile, de până acum.

Mulțămind onoratului public pentru ajutorul, ce ni-l'a a dut până acum, îi cerem sprijinul și pentru viitoriu, sperând că din partea noastră pre basa esperiențelor și practicei de până acum, în viitoriu vom poté satisface tot mai mult îndreptățitelor pretenșiuni ale onoratului nostru public.

Redacțiunea.

Biserica în luptă cu eresurile ivite în perióda a treia.

(622—1054)

Într'un timp când biserica creștină chemată era să lupte contra unuia din cei mai periculoși dușmani, contra mohamedanismului se ivesc în biserică între altele două eresuri, — cari deslănțuiesc în mare măsură patimile omenesci, și care alătură cu amestecul și tirănia imperatorilor bizantini, împedecă lucrarea pa-cinică și desvoltarea bisericii timp de 200 de ani. Aceste două eresuri sunt: **monothelismul** și **iconomachismul**.

I. **Monothelismul** este o continuare a eresului monofisiților, ivit în perióda a doua a istoriei bisericesci. De aceea spre a poté continua și lega firul istoric revenim și de astă dată la eresul monofisiților, și la modul, cum acesta a fost combătut de biserică. Urzitoriul eresului monofisitismului a fost **Eutihie**, un archimandrit din Constantinopol. Eutihie învăța, că: în Mântuitorul Christos este numai o singură natură, deórece natura omenescă încă s'a prefăcut în natura dumnezeiescă. Acest eres a fost mai întâi combătut și condamnat prin un sinod ținut în Constantinopol sub presidiul patriarhului Flavian la anul 448, ér după aceea a fost condamnat și de al patrulea sinod ecumenic ținut în Calcedon la 451. Sinodul ecumenic din Calcedon formulând doctrina bisericii, referitoare la persóna Mântuitorului Christos pre basa sfintei scripturi și a sfintei tradițiuni a enunțiat următoarele, și anume: în Mântuitorul Christos sunt două naturi, natura dumnezeiescă perfectă și natura omenescă perfectă, dar liberă de păcat, precum și că aceste două naturi sunt unite una cu alta în mod nedesparțit și neamestecat.

Prin formularea doctrinei enunțată de sinodul al patrulea ecumenic ținut la Calcedon la 451 eresul acesta nu a încetat. Din contra monofisitismul a mai conturbat încă multă vreme și de aci înainte pacea și liniscea bisericii. Cérta monafisită nu se liniscea nici după încercările împératului Iustinian (527—565) de a liniscea spiritele agitate, și nici după hotărârile luate de sinodul ecumenic al cincelea ținut la 553 în Constantinopol sub domnia împératului Iustinian.

Neliniscind în mare măsură acéstă certă doctrinară liniscea și capacitatea de apărare a imperiului, împératul Heracliu (611—641) a încercat de nou a împăca divergențele. Împératul într'un réșbel cu Per-

șii trecénd prin Armenia și Siria, și convenind cu căpeteniile monofisiților acestia i-au dechiarat, că denșii ar fi aplecați a recunósce formula de credință referitoare la persóna Mântuitorului Christos, enunțată de sinodul din Calcedon, — cu o modificare, și anume dacă ortodocșii ar adopta formula că: în Mântuitorul Christos sunt două naturi, dar numai o voință, numai o energie.

Împératul venind acasă a consultat asupra formulei pretinse de monofisiți pre Sergiu patriarhul Constantinopolului și pre alți teologi. Acestia, poté că din dorința de a vedé divergențele împăcate, — seau din grabă au dechiarat, că denșii în formula propusă de monofisiți nu véd nimic ce ar fi contrariu ortodocșiei și formulei enunțate de sinodul din Calcedon. La acéstă formulă de sigur tot din oportunitate s'a alăturat și patriarhul Romii Honoriu; ér împératul Heracliu a publicat acéstă formulă la 638 într'un edict numit: „espunere a credinței.“

Edictul împéresc a produs un mare resens și mare opozițiune între ortodocși atât în Orient cât și în Occident; și astfel din acéstă încercare de împăciuire s'a născut eresul cunoscut în istoriă sub numele de **monotelitism**. Acest eres a fost condamnat prin sinodul al șeselea ecumenic ținut în Constantinopol la 680 sub domnia împératului Constantin Pogonat. Acest sinod a formulat doctrina bisericii ortodoxe astfel, că: în Mântuitorul Christos, precum sunt două naturi, tecma așa sunt și două voințe, două energii, și că voința și energia omenescă este supusă întru tóte voinții și energiei dumnezeiesci.

După sinodul ecumenic al șeselea monotelitismul s'a mai susținut numai în patriarhatul Antiochiei. Centrul monotelitilor a fost mănăstirea sfântului Maron din Livan, de unde au și luat denșii numele de maroniți. Cătră finea veacului al doisprezecelea maroniții s'au unit cu biserica Romei.

II. **Paulicianismul**. Urzitoriul acestui eres este un gnostic, seau Manicheu cu numele Constantin, carele la anul 657 sub domnia lui Constans II a conceput ideia de a readuce în biserică starea, în care se afla pre timpul apostolului Pavel. Paulicianismul a resuscitat ideia gnostico-manicheană despre un ȕeu bun și un ȕeu réu. Afară de acéstă combăteau Paulicianii ierarchia și ceremoniele bisericesci; dintre taine a ținut numai botezul și cuminecătura, desprețuiau cultul Născetőrei de Dumneȕeu, al sfinților și reliquielor. Eresul acesta s'a ivit în Armenia și în Pont; dar fiind persecutați în imperiul bizantin sub împératésa Teodoru la anul 842 au trecut în Arabia,

de unde faceau dese invasiuni în Asia mică. Aceste invasiuni devenind nesuportabile, împăratul bizantin Ioan Tzimisc la anul 970 a încheiat cu Paulicianii pace; și le-a conces, ca să se așeze în Filipopolis în Tracia, și să-și potă esercia liber cultul religiunii lor, dar sub condițiunea, că să apere granițele imperiului încontra Bulgarilor, al căror teritoriu în timpul acesta se estinsese până în apropierea Filipopolului. Eresul acesta s'a susținut până în veacul al 11-lea, și a dat ansă la formarea de alte secte religioase.

Procanonul lui Petru Maior.

(Continuare.)

Totă dovada Latinilor, cu carea să nevoesc a arăta că Papei să cuvine adunarea Soborului a totă lumea, iaste; că ȕic ei, că întâia ședere pentru acesta e rânduită în beserică, ca să fie mijlocire de-a ținea și de-a apăra unirea credinții și a dragostii. Deci stăruindu-se ceva eres și neputându-se așeza fără prin Sobor, papa trēbue să adune Soborul, că a lui iaste grija să nu se strice unirea. Dar fiind că mai sus, titlu 1, cap 15, chiar s'au aratat a nu fi adevărată socotela acelora, ce ȕic că întâia ședere ce e beserică, e rânduită spre acēia ca să fie mijlocire de-a ținea unirea întră credincioși și dovada acēsta a Latinilor ce o trag din socotela acēia, nimica nu plătește.

I n t r e b a r e. Cine dară va aduna Soborul? **Rēspundem:** Impăratul. Așa dară acēsta acuma nu pōte fi, că nu e numai un Impărat, ce mai mulți Impărați și crai. **Rēspundem:** Cu un înțeles dară a tuturor Crailor să va aduna. **I n t r e b a r e.** Dară de nu să vor putea înțelegē la olaltă Craii, precum acuma, fiind unii dintre dînșii eretici? **Rēspundem:** Atunci nu să va putea strānge Sobor. Inșă când ar fi una ca acēsta, tot atāta ii isprāvi și de-i da Papei putērea de a aduna Sobor; că dacā nu să înțeleg Craii la olaltă, nu ții or lāsa pre Arhieri să vie la Sobor, tocmai de-ar poronci și Papa. Atuncea dară s'or aduna Arhierii cāți or putea, și cernēnd lucrul cu amăruntul ar face hotărāre, carea or trimite-o pe la tōte besericile pentru înțelesul și hotărārea deobste. Așa ar trēbui să facā și când ar fi toți Impărații și Craii lumii eretici sau păgāni. Așa sau afurisit tōte cresurile de pe vremele Apostoli'or, până la coronarea sf. Constantin Impărat, și după acēia încă de multe ori, când pentru cuviōse pricinī nu s'au putut arhierii din tōtā lumea aduna într'un loc.

CAP III.

La Sobor toți și singuri arhierii trēbue să se chame și să aibā cuvēnt hotărātoriu.

Toți Arhierii lumii și dînșii singuri trēbue să se chame la Sobor și să hotărascā dogmele credinții,

lāsānd pre toți ceia-lalți afarā, veri clirici, veri mirenii. Cāci tuturor Arhierilor și lor numai prin Apostoli li s'au poroncit să invēte tōte neamurile și limbile. Math., cap 18, s. 28. Pre Arhierii numai i-au rânduit Duhul șfânt să pascā beserică lui Dumneȕeu, carea o au cāștigat prin sāngele sēu. Fap. Apost., cap. 20, veȕi mai sus, titl. 1, c. 6. Acēsta s'au și ținut de demult în beserică lui Dumneȕeu, precum se vede din faptele Soborēlor celor a tōtā lumea. Numāi apusenii carii pururea sīnt nestātornici și nepāzitori lucrurilor celor bătrāne, dau în Sobor cardinalilor lor, nefind împodobiti cu darul Arhierii, cuvēnt hotărātoriu, și-i fac asēmenea cu Arhierii judecātori. Ba încă înaintea Episcopilor și a Mitropolitilor le pun scaone de șēȕut.

CAP IV.

Șederea pre scaonul cel mai întâiu în Sobor nu iaste datā Papei de la Christos.

Iară în sobor să șadā Papa, au prin sine, au prin solii, sau în locul cel mai întâiu și mai de frunte, macar că au îngāduit obicēiul cel de demult, tōte acēsta vrednicie și vālfi a fi Papei de Domnul Christos dārunită, sau a fi lui lipitā așa, cāt altuia afarā de dīnsul să nu-i să potā cuveni, și altul să nu potā în Sobor mai înainte de Papa cuvēnta, și ce e de folos înainte a pune, nu cunōștem. Cāci știm că în Soborul de la Nicheia cel întâiu a tōtā lumea, mai înainte de toți au șēȕut Osie, Arhierul de la Cordopa, el să aflā cel mai întâiu întră iscălituri; iar a fi fost el cu adevărat sol Papei, până acuma încă nici unul n'au adevērit. Așijderea și în Soborul al doilea a tōtā lumea, necum să fie fost cea dinteiu (ședere) a Papei, ci nici n'au fost de față, nici el, nici solii lui. Iar în soborul al cincilea a tōtā lumea, macar. că Papa Bitinie era de față în Șarigrad, totuși la tōte judecāțile Soborului, fruntea locului a fost a lui Evtihiee Patriarhului Șarigradului, precum iaste a vedea în faptele și iscāliturile acelui Sobor. Așa dar mi se pare că șederea întâiu și cuvēntarea întâiu în Sobor trēbue să se numere între lucrurile cēle adiafōre. Adicā fiind că șederea întâiu iaste lucru denafarā, carele la invēțatura și avtentia Soborului nici nu pōte ceva adoga, nici micșora, tot atāta plătește hotărārea Soborului, și tot atāta sīntem datori a crēde ce învață Soborul, macar (că) va ședea unul în locul cel mai întâiu, macar altul. Aiar (ori) cum va fi Soborul nesmāntnic iaste, și a cerca întâia ședere la masā. Evangheliei lui Christos să împrotivēște.

CAP V.

Cum trēbue să curā Soborul.

După ce s'au adunat Soborul mai nainte de tōte trēbue cu frica lui Dumneȕeu, țipānd tōtā patima pāmēntescā cu de-adīnsul să se cercetēze șfānta Scripturā și trādania apostolēscā dupre acea dogmā pentru

care s'au adunat Soborul. Căci acestea două, adică sfânta Scriptură și trădania Apostolăscă sînt cele două mari îndreptări, din care cunoștem adevărurile cele de Dumnezeu descoperite; nici nu se face acum descoperire nouă de vre o dogmă, ci în cele ce sînt descoperite ca beserica sau Soborul să le afle, să le tâlcuiască, să le hotărască, și fără smintelă să le învețe Duhul sfânt, după făgăduința Domnului Christos (care) întru ajutoriu stă. După cercarea acésta cea cu tot deadinsul, fiește-carele arhieru judecând și hotărând să spue sentința sa. Inșă întru tóte acéstea, precum trébue să fie împreună înțelegerea și judecata tuturor besericilor, mai ales a celor Apostolești din tótă lumea, așa să nu fie ceva frică sau silă de udeva asupra Soborului pornită. Căci de va fi acésta, îndată incéia Soborul a fi pe lége, îndată incétă a fi a tótă lumea, și să sfărșaste în tâlhărie. Pentru că sentința și hotărarea cea silită nu e a celui ce o dă afară, ci a celui ce siléște. Pentru acéa lapădăm Soborul cel adunat la Arimiu 359, căci prin înșelăciunea Arianilor s'au iscălit părinții la dișele Arianilor, și supt năluca adevărului și a dragostii au întărit eresul lui Arie, macar că nu după multă vrème cunoscînd părinții înșelăciunea se căiră dn cele ce lucrasă. Lăpădăm așijderea al doilea Sobor de la Efăs (449) unde au afurisit Discór pe sfântul Flavian, il lăpădăm dișeu, că silă mare s'au făcut părinților de la Dioscor și de la cătane.

Iarăși Soborul cel adunat la Țarigrad la 754 contrs Icónelor il lăpădăm, nici a tótă lumea n'au fost, pentru că n'au fost judecata întru acest Sobor cu împreună înțelegerea tuturor besericilor. Ascultă cum muștră lón Diaconul în Soborul a 7, la lucrarea 6: „Dar cum mare și a tótă lumea, carele nici l-au primit, nici împreună l-au cuvîntat sinefonisan *συνεφωνησαν*? cei mai mari a celoralalte beserici, ci anathemei s'au dat. Căci n'eu avut pe Papa Romanilor de pe acea vrème împreună lucrătoriu sau pe acéia, carii pe lângă dînsul sînt preoți, nici prin țitorii locului lui, nici prin epistolie enciclică, precum légea Sobórelor iaste. Dar nici împreună înțelegători și pre Patriarșii răsăritului, adică a Alexandriei, a Antiohiei și a sfintei cetăți, sau pre împreună slujitorii și Arhierii cei ce cu dînșii sînt. Adevărat fum plin de cétă, întunecând ochii celor nebuni, iaste cuvîntul lor, și nu lumină pusă pe sféșnic, ca să lumineze tutnror celor din casă, pentru că *τοπος* întru ascuns, și nu deasupra muntelui orthodoxiei s'au grăit cuvintele lor, nice în tot păwîntul apostóléște au eșit graiul lor, sau la marginele lumii cuvintele lor, precuu a celor șase sfinte și a tótă lumea Sobóre.“ Întru acestora număr pun și Soborul de la Florenția, carele dic, macar vei socoti adunarea lui, macar curgerea, macar urmarea pe lége și a tótă lumea nu se pôte numi; căci adunarea despre partea Grecilor au fost, nu pentru dragostea și cercarea adevărului, ci pentru ca să pótă capata împératul, unindu-se, ajutoriu de la Papa a-

supra Turcilor. Acésta o arată din făgădașele și legăturile, de să va face unire. Iar curgerea Soborului au fost cu spaimă, dicînd Papa, că de nu să vor uni Grecii, să vor supăra Craii Apusului, ba încă dice că nu știe cum s'ar putea întorce acasă: „Mă mir (dice Papa în sesia 25 list. 599) ce folos veți avea voi de dejghinare; că de va fi, cum or lua-o acésta prinții apusului? Cât ne vom supăra noi? Ba cum voi vă veți întorce la patria vóstră? Dar de să va face unire și Craii apusului și noi toți mare bucurie vom avea, și de mare ajutoriu voué vom fi, și ajutoriul nostru mult va ușura pre creștinii ce locuesc la răsărit, și pre cei ce sînt în robia celor fără de lége. Auđind acéstea împératul, incepu numai a sta de Greci să facă unirea, carea u atâtea disputații nu o au fost putut face. Și mai tare încă au rămas împératul, decă au înțeles cu Visarion și trei alții vreau să se unescă, că se temea să nu piardă de la sine aceștea, întru carii mare nădejde și ajutoriu avea asupra vrajmașilor Turci, precum fapta i-au dovedit, mai ales pe Visarion, carele până la mórte n'au încetat a să trudi pentru împărăția Țarigradului. Deci să unirà unii, iară alții nici cum nu vrea mai nainte, până n'au început împératul a se lăuda, că el priiméște acest Sobor și ca un împérat il va apăra. Și așa să făcu unirea la Florenția, dar anathemă nu s'au diș celor ce altmintrelea vor créde, de unde încă să véde că Grecii numai de frică și până vor fi în Italia s'au iscălit la cele ce să hotărăsă în Sobor, iar nu că dóră așa le-ar créde, căci îndată cât se vędură afară de Italia și afară de frică și primejdie, și aceștea și céialalți răsăriteni se lepadară de cele ce la Florenția se hotărăse. Ascultă epistolia Soborului întru carele au fost trei Patriarși, a Alexandriei, a Antiohiei și a Ierusalimului, în Istoria Bizanțului, Tom 23: „Fiind că au venit aici întru tot prea sfițitul Mitropolit a prea sfintei Mitropoliei a Kesariei Kapadochiei, carele protothron iaste și Exarh a tot răsăritului, și ca să se închine prea cinstului și dumnezeescului a Domnului nostru Iisus Christos mormént și sfințitele locuri cari sînt în Ierusalim, întru care prea minunatele taine a iconomiei lui Christos s'au sėvėșit, să le vadă și ca să se înțelegă cu noi, despre cea mare a pravoslaviei și a cucerniciei creștinilor taină, și să arăte tóte scandelele ce s'au stărnit în Țarigrad pentru blăstematul Șobor ce s'au adunat la Florenția, orașul Italiei și a Latinilor, cu Papa Eugenie, au întărit dogmele carea nu era slobod, și au iscălit o adăogare în dumnezeescul și nevinovatul simbolul credinței nóstre, și au îndemnat a créde cum că dumnezeescul Duh și din Fliul purcéde, și au îngăduit azima la noi să se jertvėscă, și să se facă pentru acéa pomenirea Papei. Afară de acéia multe altele a lor împrotiva rânduialei canónelor, care nu era slobod, au luat și au priimit, și cum Mitrofanu a Kizicului tâlhărește au răpit scaonul Țarigradului, carele una au înțeles cu ereticii și cu numitul Papă, și cu împératul Grecilor

Paleolog latinofronul, cel ce pre cei credincioși și pravoslavnici îi goneste tirănește tirănește, și-i probozește, iar pre cei necredincioși și cu socotela rea îi chiamă și-i înalță, ca pre cei de un eres cu dinsul, și ce-i mai mult, cu de-adinsul pre aceștea îi sëruta pentru poncișarea ce are împotriva pravoslaviei și a cucerniciei; deci s'au întemplat de peste tot locul spurcați Mitropoliceii și blământați Episcopiceii în dumneșteștile și sfințele scaone a sfintei marei besericii a Țarigradului au vărât ca pre supușii eparhiei sale. Au arătat încă numitul preasfânt Mitropolit, Domnul Arsenie a preasfintei Mitropoliceii a mării Kesariei Kapadochii protothronul și a tot răsăritul Exarhul, cum nu numai într'alte besericii Mitrofan Patriarhul, cele împotriva canónelor hirotonii le-au încredințat celor ce una înțelegea cu Latinii, dar acuma și cele din Eparhia a tot răsăritului patru Mitropoliceii și Episcopiceii nehirotonit au hirotonit, adică în Amasia, Neochelsara, Tian și la Malchis, cei ce toate a Latinilor le credea și le facea, carii de acia nu numai își așteptă stricaciunea și perirea sa, ci încă după o îndrznire ca acesta și pre cei sînt acolo în turma lui Christos creștini, pre toți îi înșală și-i strică, și multe scandele besericii cei pravoslavnică aduc. Dirept acéea, cel cu evlavie și prea credincios și a totă pravoslavia apărătoriu și rivnitoriu, numitul Mitropolit a Kesariei Kapadochiceii. neputend suferi înoirea și stricarea besericii lui Christos, care cei din de streine creștoriu asupra drăpăteii și adevăratei credinții noastre, au cerșut să-i se dea sinodicăscă sentinție de la noi cei trei pravoslavnici Arhieriei ce sîntem în Siria, adecă de la Filotheiu a Alexandriei, de la Dorotheu a Antiohiceii și de la Ioachim a Ierusalimului, ca pre toți cei ce au credință rea din totă eparhia sa să-i potă izgoni, pentru că însuși iaste mai vechiu și pravoslavnic. Pentru acéia noi Sobornicește împreună poroncim, în numelei cei de o ființă, de viață făcătoare și nedespărțitei sfintei Troiță, ca Mitropoliceii și Episcopiceii cei ce nu pentru fapte bune și cucernicie s'au hirotonit, și iarăși pre igumeni impiennă și pre duhovnici de sînt vrunii, asemenea pre preoți, pre diaconi și macar de ce tréptă besericească fiind altmintrelea spurcați și nevrédnici, carii cu priléjul eresului, când era în primejdie pravoslavia, cu nevrédnicie au alergat cu slavă deșartă și cu cres la Episcopie și la Mitropolie, ca când are fi apărătorii sufletelor, ca cu sine pre alții la perire să aducă, și totă turma cea pravoslavnică a lui Christos adevăratului nostru Dumneșeu, fiind cu totul lipsiți de frica lui Dumneșeu și de rodirile dreptăței și a cucerniciei, ba încă batjocoritori și spre totă evlavia fără rușine adică, poroncim: dintru acéșta și să fie scăduți și lipsiți de totă lucrarea cea preoțască și din totă ceta besericească, până ce să va adeveri împreună și de obște cucernicia lor. Aceștea de vor asculta, vor fi scăduți și lipsiți preoții. Iar de s'or pune împotriva și ca tâlharii împotriva canónelor s'or înponcisa, ca niște

omeni cu cerbice și împotrivotori, să fie afurisiți și înstreinați, de sfânta și cea peste fire și de o ființă Troiță. Așijderea și cei ce cuprind pre ei și întru unele ca acéștea una înțeleg cu dîșii și-l ajută. Dăm putere ca unui a evlaviei și a pravoslaviei propoveditoriu mai sus numitul prea sfânt Mitropolit, carele ipertim și Exarhi a tot răsăritul iaste, să propoveduiască preste tot locul evlavie, fiind ca nu se teme la adevăr, nici de fața Impăratului, nici a Patriarhului, carele nu bine crede și lucrază, nici a bogatului, nici a Prințului, ci cu îndrăznelă ține credința și pravoslavia, fără frică și fără indoială, după poroncă. Să aibă dară el de acuma voe pentru cucernicie a certa, a dojeni și a îndrepta pre cei cu credință rea preste tot locul, pe unde va pôte merge, dându-i-se de la noi îngăduință pentru darul și puterea Duhului sfânt ce ne iaste nouă dată, carele și trébuie întregă și nestricată cucernică să o ție. Pentru acéia i s'au dat lui în scrisore sentinția Sobornicește și de mânilor noastre iscălită în (luna) lui Aprilie șese mii nouă sute cinci-șeci și una, a anulului curgătorului, indictu a șasea, și de la Christos anul „1443“.

Iar acéșta ce urmездă iaste către Impărat :

„Prea puternice, prea bine și prea luminate Dómne și Impărate! Nencetat ne rugăm lui Dumneșeu, ca Măria ta și Impărăția de toată nenorocirea scutită sa să pazască, spre a voastră duhovnicească bucurie. Cunoscute să fie sfintei împărății tale, cum noi am luat trei epistologii despre unire de la Papa Evghenie, ca să o cuprindem acéea, fără nici o mântuință, precum s'au făcut și să facem pomenirea Papei. Și acéștea numai așa góle către noi le-au scris Papa Evghenie, dară nimica n'au arătat cum s'au săvârșit lucrul. Inșă eu prin scrisorea cea mai nainte către mine, a preasfântului mie frate Domnu Iosif Arhiepiscopul Țarigradului Romei nouă, și icumenicului Patriarhi, adevărat am cunoscut, cum că soborul de la Florenția n'au fost, precum Grăcii și Latinii cu jurământ prin scrisori s'au fost înțales, canonicesc și fără silă și slobod, după trádania Apostolilor și a celor șapte sfinte și a toată lumea (Soboré) și a sfinților părinți, ci nenumărate înșălăciuni iscodind Italianii, lăgătura o au stricat, scrisorile cele cu jurământ întărite le-au călcat, au făcut silă adevărului, și mai pe urmă tirănește dogmele sale cele fără de lege iarăși le-au întărit, și célelalte împotriva canónelor le-au biruit; si ce e mai rău și mai fără de lege cu multe alte adaogare aceia în cel de obște simbol al credinței o au băgat; ba și cu crisoare au dat, o săracii! ca de la toți să se mărturisască. Pentru acéia am răspuns eu Papei acéștea: De va priimi el trádaniile sfintelor celor a toată lumea Soboare și întăririle și ori ce canonicesc și pe lege acéști sfinți părinți au așezat, atuncea și eu Soborul de la Florenția îl cuprind și de pomenirea Papei nu mă lépăd, numai acéșta mărturisire înscris să o tri-

meată Papa la noi, după cea pe lege și vechiă tradiție și obicei. Iar fără aceasta altminterlea nici eu nu primesc Soorul de Florenția, nici Pomenirea Papei. Ba încă și dintră noștrii, cari s'au împreunat la aceste, adică la Soborul de la Florenția și la pomenirea Papei, fără de cea numită a lui dreaptă mărturisire, de siut din cler, îi avem de acum scăduți și lipsiți de toată slujba preotească, de sint din talmaci, îi afurisim, și de la împărțșirea credincioșilor îi despărțim după canoanele propoveditorilor de Dumnezeu, și după rândurile și trădaniile ucenicilor lui Christos și sfințelor și a toată lumea șapte Sobore. Și aceste lui, noi i-am scris. Iar împărăției tale acum cunoscute facem aceste, că dacă ai dat loc unora ca aceste pentru nemul nostru cel amărat și mai mort, fiind cu totul silit ca să-ți capeți ajutor, sau dără nu altă ieconomie ai socotit de te-ai dat spre sențenția Latinilor, și cu sila ai primit adăogarea, și acum lepădându-te de grozăviile și fără de legile lor, cea adevărată în Dumnezeescul simbol tradiție, după toate dumnezeștile scripturi, fără îndoială o mărturisești și o primești și îi orești, precum cei mai vainto de tine au fost cucernicii împărați, așa și noi, nu numai în pretenita a Impărăției pomenire vom face, ci cu ne'ncetate și nedeșărtate rugăciuni vom ruga pre Dumnezeu pentru Impărăția ta, mai ales pentru suflet cu care în toate zilele milostiv vom face ție prin Dumnezeu, ca să-ți iarte păcatele ce-ai făcut cu pricéperea și cu neștiințe. Și așa vei dobândi mila păcatelor și ertarea neștiințelor, dacă nu lépezi sfințele tradiții. Iară de vei rămănea, și aperi ale celor streine credători, fiind că acelea sint streine de la toată cea canonică și Sobornică tradiție, nu numai a Impărăției tale pomenire o vom șterge-o, ci și pedeapsa o vom îngreoa, ca să nu capete putere în beserica lui Christos (Baalul) dogmei cei streine și stricătoare; dacă ne numim păstorii cucernicii și prin scrisore așa am mărturisii înaintea lui și sfinților ingeri.

(Va urma.)

D I V E R S E.

* *Escelenția Sa* Î. P. S. Domn Archiepiscop și Metropolit a călătorit Mercuria trecută la Budapesta, invitat fiind, spre a fi ascultat de Maiestatea Sa asupra situațiunii.

* *Diua sfântului Nicolau în Caransebeș.* Precum cetim în „Fóia diecesană,” Pré Sânția Sa părintele Episcop în presera zilei sfântului Nicolae a fost felicitat în mod solemn de elevii dela institutul pedagogic-teologic; ér în ziua sfântului Nicolae după celebrarea sfinței liturgii Pré Sânția Sa a primit felicitările membrilor Consistoriului diecesan, cari împreună cu preoții locali, cu membrii corpului profesoral dela institutele diecesane s'au prezentat la Pré Sânția Sa sub conducerea Pré Cuvioșiei Sale părintelui archimandrit Filaret Musta.

* *Academia română* aduce viile sale mulțămiri dui Ioan Pușcariu, fost membru la curtea de casație din Budapesta, membru onorar al Academiei, pentru o colecție de 1505 documente istorice, copiate parte întregi, parte în estras, din arhivele Transilvaniei, colecțiune pe care a binevoit a o dărui pentru colecțiunile istorice ale Academiei și care este legată 3 volume în 8°.

* *Societatea de cultură macedo-română* din Bucuresci a hotărât, ca în ziua de 16 v. c. să dea o reprezentație teatrală pentru sporirea fondurilor necesare înființării unei școle românesce în Macedonia, care să servescă de model. Pentru această reprezentație, societatea macedo-română are concursul mai multor artiști de valoare.

* *Scóterea din circulațiune a banilor celor vechi.* Încă odată atragem atențiunea cetitorilor, că cu sfirșitul anului acestuia (31 Decembrie st. n.), banii de aramă de câte 4 cr. și bănuțele de argint de câte 20 cr. vor fi scóse din circulațiune privată. În decursul anului viitor vor mai pute fi primiți acesti bani numai la cassele publice ale statului.

* *Mulțumită publică.* Subscrisul în numele elevilor lipsiți de mijlce 15 la număr dela școla confesională gr. or. română Vascău-Băresti aduc prin acesta cea mai profundă mulțumita onor. Dnu Dr. Gavrill Cosma, avocat în Beiuș pentru faptul mărinimos, că a provăduț pre numiții nevi cu abecedarele necesare. Vascău 8/20 Dec. 1894. Vasiliu Sala învețătoriu.

* *Monumente și comori antice.* Să scrie, că în hotarul comunei Sân-Mihaiu, cale de ¼ oră dela Turda, s'a descoperit o mulțime de coșciuguri și cripte vechi, în cari s'au aflat felurite vase și bani din timpuri antice. Se crede, că acestea ar fi una dintre comorile mult căutate ale împăratului dac Decebal, care aci a avut ultima luptă cu împăratul Traian.

* *Nou metod pentru scóterea dinților.* În Londra sau făcut zilele acestea încercări de a scóte dinții stricați cu ajutorul electricității. Resultatul probei a fost mulțămitor căci operațiunea se sėvėrsesce cu o uimitore repeđiciune și pacientul nu simte decât o mică ghidilitură care se produce prin curentul electric.

* *Iupiter în întręga sa strălucire.* Planetul Iupiter, care se învėrte în jurul sórelui eri, în 23 c. n. a ajuns în cea mai mare apropiere de pământul nostru. Din locul acesta el a putut se-și desvólte cea mai desėvėrșită putere a luminei sale. În această zi Iupiter rėsare la órele 4 și 2 minute, la mieđuł nopții își ajunge punctul culminațiunii și ca ađi dimińđă la 7 óre apune în partea vestică a orisonului. Patru din lunile sale se pot vedé și cu un telescop mai simplu, a cincialună însă în regiunile noastre nu se póte vedé nici cu cel mai perfect ochian.

* *Cea dintăru mașină de sburat.* În timpce în cele mai multe state din Europa încercările cu mașina de sburat se continuă mereu, — în America această mare problemă s'a rezolvat cu succes. „Herald” din New-York anunță, că ingineriul de acolo Langley a plănuit o mașină de sburat din aluminiu cu aripi de mătăsă — în

forma fluturului. Mașina se pune în mișcare printr'un aparat electric, mânat de mai multe pârghii. După planul lui Langley mașina a fost preparată de balonistul Mercer. Langley a făcut probele totdéuna nóptea, până s'a convins despre succesul mașinei. În urmă a făcut apoi cu dinsa o norocósa călătorie aeriană într'o distanță de 70 kilometri. Inginerul Langley voește acum să introducă între Washington și San-Francisco o regulată comunicaține cu mașina sa de sburat. — Dacă știrea se adeverește, atunci specialiștii europeni interesați vor avé o surprindere cam puțin plăcută.

† *Necrolog.* Anunțăm cu durere, că confratele nostru Teodor Șerban, paroch în Bichiș a trecut la cele eterne la 6 Decemvre n. c. în etate de 48 ani și în anul al decelea al serviciului său preoțesc, — lăsând în cel mai profund doliu pre neconsolabila sa soțιά și 3 prunci. Dumneșeu se odihnescă sufletul răposatului în lăcașurile dreptilor; ér osamintelor sale să le fiă țérina ușórá.

† *Necrolog.* Subsemnații cu inimă frântă de adâncă durere aducem la cunostință tuturor consângenilor, amicilor și cunoscuților că Dragina M. Teresia Adamoviciu după un scurt și greu morb de 5 zile în anul al 18 al etății sale și a fericitei casatorii de 26 zile și a dat nobilul suflet în mânilor Creatorului în 9/21 Decemvre la 4 óre și 20 minute diminéta. Rémășițele păméntesci a le scumpei defuncte s'au aședat spre eternă odihnă Sâmbătă în 10/22 Decemvre la órele 3 după amédădi în cimiteriul gr. or. român din Semlac. Fie-i țérina ușórá și memoria binecuvéntată! Semlac la 11/23 Decemvre 1894. Aureliu Moțiu ales de preot în Călacia ca soț, Lazar Adamovici și socia sa ca parinții, Cristof când. de not. și Corneliu cleric absolut ca frați; Adamovici Georgiu Demetriu, Nicolae, Stefan Lazar not. Paul căpitan în Temișóra și Georgiu proprietar ca unchi; Ponta Sultana, Eva Mera și Teresia Giurovici ca mătuși; Dr. Iuliu Mera, Teodor Nicolae, George Adamovici, Constantin Stefan, Alesandru, Ioan, Alesandru și Ioanovici Pavel ca veri; Dregina Secula, Emilia Orgovici, Emilia Rech, Angelina Micu, Iuliana, Zorca Maria ca verișóre; Ana Cristina ca afine dinpreună cu soții lor, precum și alte multe rudeni.

* *Profețiile lui Falb pentru anul 1895.* Renumitul profețitor de timp, Rudolf Falb, ne spune, că în anul viitor vor fi următoarele zile critice: 1) de primul ordin: 11 Ianuarie, 3 Februarie, 11 și 20 Martie, 3 Aprilie, 12 Iulie, 20 August, 18 Septemvre și 18 Octomvre; 2) de al doilea ordin: 24 Ianuarie, 26 Marte, 25 April, 9 Mai, 22 Iunie, 4 Septemvre, 14 Octompre, 2 și 16 Noemvre și 31 Decemvre; 3) de al treilea ordin: 25 Ianuarie, 24 Maiu, 7 Iunie, 7 Iulie, 5 August, 2 și 16 Decemvre. Cele mai puternice trei zile critice 11 și 20 Martie și 18 Septemvre, se vor potența prin întunecimi de sóre. În total vor fi 25 zile critice. În cea d'intăi jumétate a lunei Ianuarie va cădé multă zăpadă, pe când în Februarie mai puțină, și în acéstă lună timpul va fi uscat și rece. În jumétatea d'intăi a lunei Marte va ploua și va fi cald, ér cam prin 20 va cădé multă nea. Aprilul ne va

aduce zăpadă, dér și furtune, ér în Maiu vor domni mari furtune și viscole. O „lună rea“ o numește Falb luna lui Iunie, în care va ploua fórté mult și în care furtunele, rupturile de nor și esundările vor fi la ordiuea zilei. Repertoarul timpului pentru jumétatea a doua a anului 1894 va împartăși-o Falb numai mai târziu.

CONCURSE.

Pentru deplinirea postului de învățatoriu la școala română gr. or. sonfesionala din Aga, (F.-Brestovác) se escrie concursul cu termin de 30 zile dela prima publicare în fóia „Biserica și Școala.“

Emolumintele sunt: în numărariu 200 fl. 40 cr. v. a. pentru conferință și scripturistica 5 fl. 24 metrii de lemne, din cari să încalđesce și școala, 4 jughere livadă, din care $\frac{3}{4}$ este arătoriu, prețuită în 30 fl.; 12 meți grâu à 3 fl. 40 cr.; în suma 40 fl 80 cr.; 12 meți cucuruz à 2 fl 40 = 28.80 locuință liberă cu $\frac{1}{4}$ jugher grădină de legumi.

Recursele cuvintios ajustate se-se trimită parintelui protopresbiter Georgiu Créciunescu în Belintz per Kiszetó, avénd concurenții în vr'o Duminecă ori sərbătóre a să presenta în biserica locală, spre a-și areta desteritatea în tipic și cântările bisericesci.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: G. CRÉCIUNESCU, m. p. protopresviter.

—□—

Pentru ocuparea postului învățătoresc dela școala română gr. or. din suburbiul Arad-Șéga, prin acésta se publică concurs, cu termin de alegere pe 15/27 Ianuarie 1895 st. n., pe lângă următoarele:

Emoluminte: 1) 500 fl. v. a. la an solvinđi anticipative în rate lunare, 2) locuință liberă în edificiul școlei, ce constă din o chilie, cuină, cămară și alte apartinente necesare, 3) grădinăde legumi și pomărit cu un în travilan arător cu un venit anual minim de fl. 20. 4) 70 fl. v. a. pentru lemne, din cari să va încalđi și sala de învățământ, 5) dela fie-care înmorméntare unde va fi poftit câte 1 fl.

Concurenții trebuie să dovedescă, că poșed cualificațiunea recerută pentru stațiuni învățătoresci de prima clasă.

Recurenții se-și adreseze recoursele ajustate conform statutului organic și dispozițiilor regulamentari comitetului parochial gr. or. rom. din Arad, dar se le substérnă protopresbiterului inspektor școl. cerc. concerninte Moise Bocșianu în Arad, în termin de 30 zile dela prima publicare, apoi tot în acest termin se pot presenta în vre-o Duminecă ori sərbătóre la sta Biserică pentru a-sé afirma în știința ritualelor bisericesci.

Din ședința comitetului parochial, ținută în Arad la 6/18 Noemvre 1894.

Dr. Nic. Oncu, m. p. Nicolae Ștefu, m. p.
președinte. notariu.

Conțeles cu: MOISE BOCSANU, m. p. protop. insp. școl. cercual.

—□—

Se escrie concurs pentru deplinirea definitivă a stațiunei învățatoresci gr. or. din Zaballiu, cu terminul de alegere pe 30 de zile dela prima publicare.

Emolumintele anuale sunt: 1) Salarul 300 fl., 2) Pentru 32 m. lemne 38 fl. 40 cr.; 3) Diu'rne pentru conferință 10 fl.; 4) Paușal de scris 5 fl.; 5) Cuartir liber cu grădină, 6) 4 lanțe de pământ parte aretor, parte fanațiu.

Reflectanții au se dovedescă cualificațiunea prescrisă și se se presinte în vre-o Duminecă ori sərbătóre spre

a-și arăta în sfta biserică de acolo desteritatea în cant și tipic. Recursele adresate comitetului parochial sunt a-se trimite Reverendisimului Domn Voicu Hamsea protopresbiter și inspector școlar tractual în Lipova (B. Lippa, Temes megye).

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: VOICU HAMSEA, protopop. inspector cercuâl de școle.

—□—

Să escrie concurs pentru stațiunea învățătorească dela școla română gr. or. din comuna **Fazekas-Varșand**, cercșul iriei cottul Aradului, cu termin de alegere pe ziua **15 Ianuaru 1895 st. v.**

Emolumintele sunt: a) bani gata 200 fl.; b) $\frac{2}{4}$ pământ estravilan à 80 fl. — 160 fl.; c) dela înmormântări, unde va fi poftit 50 cr.; d) cuartir liber cu grădină.

De încălditul școlii, curatorat, scripturistică, nu altcum și de suportarea speselor de conferință, — după trebuință — se va îngriji comuna biserică.

Cei ce doresc a ocupa acest post sunt avisați a-și trimite petițiunile lor adresate Comitetului parochial din **F.-Varșand**, până în 12 Ianuaru 1895, părintelui protopresbiter și inspector școlar Georgiu Popovici în Șiria, dovedind că sunt români de religiunea gr. or., că au prestat examenul de calificațiune învățătorească și cel din limba maghiară cu succes bun, eră decă au servit ca învățător atestat de conduită.

Reflectanții cari vor documenta că sunt versați în grădinărit, stupărit, precum și aceia, cari vor dovedi că sunt capaci a instrua și conduce cor pe note, vor fi preferiți; și în specie alegândul în casul când factic va forma și conduce cor, până când acesta va fi în funcțiune și condus de învățător i-se pune în prospect anualminte 100 (Unasută) fl. v. a.

Competenții sunt poftiți în vre-o Duminecă séu sêrbătore la sânta biserică din loc, spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Să observă că alegândul numai după proba de un an se va recomanda Veneratului Consistoriu spre întărire definitivă.

Fazekas-Varșand, în 25 Novembre 1894.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: GIORGIU POPOVICI, m. p. protopresbiter.

—□—

Pentru îndeplinirea alor trei stațiuni învățătorești din **Șeitin**, cu termin de alegere pe **8/20 Ianuaru 1895**, pre lângă următoarele condițiuni:

a) Pe stațiunea învățătorească, dela școla superiôră, la care sunt stipulate emolumintele: 1) 360 fl. solvinđi anticipative în rate lunare; 2) Pentru cuartir 40 fl. având a prelege în sala de învățământ din mijlocul comunei, până la devenirea în vacanță a stațiunei învățătorești dela școla inferiôră bêtrână, când cuartirul învățătoreșc va trece în folosința învățătoriului dela școla superiôră; 3) pentru scripturistică 6 fl.; 4) la conferință 2 fl. la ȃ și prejunctura grătuit; 5) dela înmormântări 50 cr.; 6) pentru conducerea corului 50 fl.; 7) Cuincuenaliul prescriș de lege; 8) pentru încăldit 20 fl. până când nu va avea cortel în edificiul școlei, după aceea se va îngriji comuna de încăldit, Curățirea și încăldirea școlei o supôrta comuna biserică.

b) Pe stațiunea învățătorească dela școla inferiôră nouă, cu sala de propunere în școla de lângă biserică, cu care sunt încopciate următoarele emoluminte: 1) bani 360 fl. solvinđi în rate lunare anticipative; 2) pentru scripturistică 6 fl.; 3) pentru conferință 2 fl. la ȃ, și

prejunctura grătuit; 4) Cortel liber, și când comuna bisar avea lipsă de el, va primi tacsă de 40 fl.; 5) Cuincuenaliul prescriș de lege; 6) Încăldirea chiliei înv. cu paie; 7) încăldirea și curățirea școlei o va implini comuna biserică; 8) Când învățătoriul nu va avea cuartir la școlă, va primi 20 fl. pentru încăldit; 9) dela înmormântări 50 cr.

c) pe stațiunea învățătorească dela școla nou înființată, cu emolumintele: 1) În bani 360 fl. solvinđi în rate lunare anticipative; 2) cuartir liber; 3) pentru conferință 2 fl. la ȃ și trăsură; 4) pentru scripturistică 6 fl.; 5) Cuincuenaliul prescriș de lege; 6) dela înmormântări 50 cr.; 7) Încăldirea chiliei învățătoriului cu paie; 8) încăldirea și curățirea școlei prin com. bis.

Recursele instruite conform Stat. org. și organizării provisorie, adresate comitetului par. din Șeitin, cottul Cianad, se se înainteze concernitelui protopresbiter insp. școl. cercual Moise Bocșanu, în Arad. — Er recurenții se pot presenta în vre-o Duminecă ori sêrbătore, la Sta biserică, pentru a-și arăta desteritatea în rituale. — Învătătorii aleși, apoi după un an de servitiu, primind recomandare dela organele competente pot petiționa la Ven. Consistoriu pentru decretel usuat.

Din ședința comitetului par. ținută în Șeitin, la 20 Noemvre v. 1894.

Constantin Roșcău, m. p.

Teodor Vidu, m. p.

preș. com. par.

not. com. par.

Conțeles cu: insp. școl. cercual MOISE BOCSANU, m. p.

—□—

Pentru deplinirea postului de învățătorii la școla rom. gr. or. confesiunală din **Ficatar**, să escrie concursul cu termin de alegere de **30 de zile** dela prima publicare a acestui concurs în fôia „Biserica și Școla.”

Emolumintele sunt: 1) în numărariu 194 fl.; 2) pentru conferință și scripturistică 10 fl.; 3) în naturale 12 meți grâu, 12 cucuruz, 2 jugere pământ arătoriu, 8 orgii de lemne din care se încăldeșce și școla, locuință liberă cu gradină de legumi de un juger.

Recursele cuviincios ajustate se se tramită Pr. On. Domn protopresbiter Georgiu Crăciunescu în Belincz p. u. Kizetó; având concurenții în vr'o Dominecă ori sêrbătore a se presenta în biserică locală spre a-și arăta desteritatea în tipic și cântările biserică.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: G. CRĂCIUNESCU, m. p. protop.

—□—

Pentru deplinirea stațiunei învățătorești din **Lupești**, protopresbiteratul Radnei să escrie de nou concurs cu termin de alegere pe ziua de **18/30 Decemvre a. c.**

Emolumintele sunt: 1) Bani gata 296 fl. v. a.; în cari sunt computate și naturalele și din acêsta sumă învățătoriul se va îngriji și de încălditul școlei; 2) $\frac{1}{2}$ sesiune de pământ arătoriu pe deal; 3) spese la conferințele învățătorești 10 fl.; 4) cuartir liber cu două (sobe) chilii, cuină, cămără, grajd și grădină de legume; 5) dela înmormântări unde va fi chemat dela acelor mici 20 cr., dela acelor mari 40 cr.

Recurenții, cari doresc a ocupa acest post au a substerne recoursele lor părintelui protopop tractual Vasiliu Beleşiu în Maria-Radna, până inclusive 17/29 Decemvre a. c. și au a se presenta în vre-o Duminecă ori sêrbătore în sânta Biserică din Lupești spre a-și arăta desteritatea în cântări și tipic.

Lupești, 24 Noemvre v. 1894.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: VASILE BELEȘIU, m. p. protopop.